

**ПРОЕКТИ ПІДТРИМКИ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ УКРАЇНИ
У СФЕРІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ**

I. Основні двосторонні проекти підтримки Європейським Союзом України у сфері децентралізації та регіональної політики

1. **Програма ЄС «Підтримка політики регіонального розвитку України»** (фінансові ресурси: 25 млн.євро – гранти для регіональних проектів розвитку на період 2014-2017рр. та 6 млн.євро – технічна допомога на період 2013-2016рр.). Метою програми є допомога Уряду України у формуванні та реалізації державної політики регіонального розвитку, в т.ч., розроблення необхідних для її здійснення та фінансування законодавчих та адміністративних інструментів. Програма сприяє реалізації в Україні проектів регіонального розвитку, у тому числі спрямованих на вирішення проблем тимчасово переміщених осіб.

Контакти: (044)2792559, info@surdp.eu, Київ, вул. Велика Житомирська 8/14, оф. 13.

Інформаційні ресурси: www.surdp.eu, <http://dfrr.minregion.gov.ua/>,
<http://regionet.org.ua/>

2. **Програма бюджетної підтримки ЄС «Підтримка регіональної політики України»** (фінансові ресурси: 55 млн. євро – бюджетна підтримка на період 2014-2018 рр.). Мета програми надання прямої фінансової підтримки Україні (перерахування траншами коштів до державного бюджету за результатами виконання Україною узгоджених сторонами індикаторів) для реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року. Технічна допомога в рамках проекту буде зосереджена на удосконаленні системи адміністрування місцевих фінансів та фіскального контролю.

Контакти: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства (Департамент з питань регіонального розвитку): (044) 5904777, PittsyklM@minregion.gov.ua, Київ, вул. Велика Житомирська, 9; проект ЄС «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні»: +38 (044) 279 25 59, info@surdp.eu, Київ, вул. Велика Житомирська 8/14, оф. 13

Інформаційні ресурси: www.minregion.gov.ua, www.surdp.eu

3. **Програма ЄС «Місцевий розвиток орієнтований на громаду III»**, (фінансові ресурси: 23,8 млн. євро на період 2014-2017 рр.). Програма реалізовується Програмою розвитку ООН. Метою програми є сприяння сталому соціально-економічному розвитку регіонів за рахунок створення умов для підвищення рівня професіоналізму працівників місцевих адміністрацій та сприяння регіональним ініціативам.

Контакти: +38 (044) 253 59 75, henk.vanzyl@undp.org, olena.ruditch@undp.org вул. Еспланадна 20, 7 поверх, кк. 704-708, м. Київ, 01601

Інформаційні ресурси: <http://www.cba.org.ua/>

4. **Програма ЄС «U-LEAD with Europe: місцеве розширення прав і можливостей, підзвітність та розвиток»** (фінансові ресурси: 97 млн. євро на період 2016-2020 рр.). Метою програми є сприяння розвитку багаторівневого управління в Україні, яке є прозорим, підзвітним та відповідає потребам громадян. Компонент 1 програми буде спрямований на підвищення рівня інституційного розвитку органів влади на всіх рівнях для ефективної реалізації децентралізації та регіональної політики. Компонент 2 – на створення Центрів надання адміністративних послуг та забезпечення активної участі громадян у місцевому розвитку. Пріоритет буде надаватись добровільно об'єднаним громадам.

Контакти: повинні бути підтверджені пізніше

Інформаційні ресурси: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_en.htm

II. Інші двосторонні програми підтримки Європейським Союзом України спрямовані на місцевий та регіональний розвиток:

1. **Пряма підтримка ЄС недержавних організацій.** ЄС підтримує 13 проектів, що реалізуються недержавними організаціями на загальну суму **3 млн. євро** які направлені на вирішення широкого спектру завдань у сфері децентралізації та регіонального розвитку. В рамках програми реалізуються сім проектів з розширення та підвищення рівня якості надання адміністративних послуг у містах Києві, Львові, Запоріжжі, Херсоні, Миколаєві та Івано-Франківську. Проект, метою якого є моніторинг реалізації регіональної політики, впроваджується у м. Чернігові із залученням дослідницьких організацій ще з 12 регіонів. Ще один проект з децентралізації та розвитку місцевого самоврядування фокусується на шести пілотних областях (Донецька, Луганська, Київська, Одеська, Львівська та Івано-Франківська) і передбачає фінансування **260 тис. євро** у якості субгрантів для місцевих громадських організацій.

Контакти: Інститут громадянського суспільства. Україна, м. Київ, 01103 бул.

Дружби народів, 22, кім.21 Тел: (+38044) 529-73-94;

Поліський фонд міжнародних та регіональних досліджень, вул. Мстиславська 14, кв. 11, Чернігів, 14000, info@pfirs.org

Інформаційні ресурси: <http://www.csi.org.ua>; <http://pfirs.org> <http://www.cnap-if.org.ua/>; <http://www.lgr.org.ua/>; <http://www.eef.org.ua>; <https://smartundp.wordpress.com>; <http://pard.org.ua/>; www.pravo.org.ua

2. **Пряма підтримка ЄС для місцевих органів влади.** Передбачено у 2015 році **1 млн. євро** для подальшої підтримки та сприяння розширенню та підвищенню рівня якості надання адміністративних послуг у Волинській (Луцьк) і Рівненській областях. Також готується проект підвищення прозорості, підзвітності та ефективності бюджетного процесу на місцевому рівні який буде реалізовуватись Асоціацією міст України і передбачатиме надання бенефіціарам допомоги у розмірі **1 млн. євро**.

Контакти: повинні бути підтверджені пізніше

Інформаційні ресурси: <http://www.auc.org.ua/>,
http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_en.htm

3. **Підтримка ЄС відновлення економіки України (фінансові ресурси: 55 млн. євро на період 2016-2020 рр.).** Програмою передбачено два основні напрямки: перший – на загальнодержавному рівні буде надаватись технічна допомога та консультування з питань вироблення політики для завершення існуючих процесів з дерегуляції та створення відповідного інформаційного інтернет порталу для малого і середнього бізнесу; другий – на регіональному рівні програма передбачає надання практичних консультацій для малого і середнього бізнесу та розвиток підприємницьких навичок через мережу центрів з розвитку бізнесу. Ця програма також має на меті сприяти розширенню можливостей доступу, на місцевому рівні, до фінансових ресурсів завдяки поєднанню консультативної допомоги з розвитку бізнесу та додаткового фінансування ЄС в рамках грантової програми в обсязі **40 млн. євро**. В рамках програми також буде надано допомогу комерційним банкам із запровадження ефективного управління ризиками з метою підвищення їх спроможності задовільнити зростаючий попит на фінансування з боку малого і середнього бізнесу.

Контакти: *Європейський банк реконструкції та розвитку, (+38 044) 277-11-00, kiev@kev.ebrd.com*

Київ, вул. Немировича-Данченка, 16.

Інформаційні ресурси: <http://www.ebrd.com/ukraine.html>

4. **Інструмент ЄС зі сприяння стабільності і миру: підтримка підсиленню місцевого управління на контролюємих територіях Донецької та Луганської областей (фінансові ресурси: до 10 млн. євро на період 2016-2017рр.).** Метою проекту є загальна підтримка процесів децентралізації з обов'язковим спрямуванням фондів на вирішення специфічних проблемних питань, які виникатимуть в умовах конкретних регіонів. Інструмент матиме три основні напрямки: підсилення адміністративних можливостей місцевих адміністрацій; підвищення рівня місцевої безпеки шляхом сприянню поширенню позитивних практик з вирішення конфліктів та з гендерних питань; підвищення соціальної стабільності шляхом розширення участі громадськості у процесах, описаних в перших двох напрямках.

Контакти: *Програма розвитку ООН (ПР ООН), вул. + 380 44 253 936, registry@un.org.ua Кловський узвіз, 1, Київ 01021*

Інформаційні ресурси: <http://www.ua.undp.org/>

5. **Східно-Європейське партнерство у сферах енергоефективності та захисту навколишнього середовища.** Надання ЄС спільно з іншими донорами місцевим адміністраціям та комунальним підприємствам грантової підтримки заходів з енергоефективності та підвищення якості питної води на загальну суму оголошених внесків для України **до 108 млн. євро**.

Контакти: *Європейський банк реконструкції та розвитку, пан Андерс ЛУНД, +38 044 207 338 7031, lunda@ebrd.com Київ, вул. Немировича-Данченка, 16.*

Інформаційні ресурси: www.ebrd.com

6. **Спеціальна програма 2016:** спеціальна програма для підтримки впровадження реформи державного управління знаходиться на етапі розробки. Якщо програму буде затверджено, особлива увага надаватиметься зміцненню адміністративної спроможності на децентралізованому рівні, так, щоб доповнити та підсилити існуючі програми.

III. Багатосторонні програми Європейського Союзу в Україні:

1. **«Європейський інструмент сусідства та партнерства: Територіальне співробітництво»** (фінансові ресурси: 12,5 млн. євро на період 2015-2017 рр.). Ця програм включає чотири програми територіального співробітництва, з яких у двох можлива участь України: Білорусь-Україна (Чернівецька, Одеська та Вінницька області) та Молдова-Україна (Волинська, Рівненська, Житомирська, Київська та Чернігівська області). Обидві програми мають на меті підвищити рівень транскордонних контактів між місцевим керівництвом, громадами та громадськими організаціями з метою розробки спільних заходів для сталого соціально-економічного розвитку регіону.

Контакти: +995 322 36 90 74, office@eaptc.eu

офіс 1, 2-й поверх, вул. Тактакішвілі, 7-9, Тбілісі 0162, Грузія

Інформаційні ресурси: <http://eaptc.eu/>

2. **«Європейський інструмент сусідства та партнерства: Транскордонне співробітництво»** (загальна сума фінансових ресурсів: 12,5 млн. євро на період 2014-2020 рр.). Для регіонів України можлива участь у наступних проектах, які фінансуються Європейським інструментом сусідства та партнерства і Європейським фондом регіонального розвитку, а саме: 1) Програма Чорне море (фінансові ресурси: 39 млн. євро, для Одеської, Миколаївської, Херсонської, Запорізької та Донецької областей і Севастополя); 2) Польща/Білорусь/Україна (фінансові ресурси: 176 млн. євро, для Волинської, Львівської та Закарпатської областей); 3) Угорщина/Словаччина/Румунія/Україна (фінансові ресурси: 74 млн. євро, для Закарпатської та Івано-Франківської областей); 4) Румунія/Україна (фінансові ресурси: 60 млн. євро, для Івано-Франківської, Закарпатської, Чернівецької та Одеської областей).

Інформаційні ресурси: https://ec.europa.eu/europeaid/regions/eu-neighbourhood-region-and-russia/eu-support-border-cooperation-eu-neighbourhood-and-russia_en

3. **Чернівецька, Івано-Франківська, Закарпатська та Одеська області** мають можливість взяти участь в Транснаціональній програмі територіального співробітництва для Дунайського регіону. Частина допомоги буде спрямовано на допомогу в участі зазначених областей в реалізації європейської макро-регіональної стратегії в Дунайському регіоні.

Контакти: повинні бути підтверджені пізніше

Інформаційні ресурси: повинні бути підтверджені пізніше

4. **Проекти підтримки реалізації Угоди Мерів.** Європейська Комісія надає підтримку низці проектів, що стосуються реалізації Угоди Мерів, де Україна є одним з основних бенефіціарів:

1. **Регіональний офіс Секретаріату Угоди мерів:** цей проект зосереджений на наданні підтримки місцевим керівникам, що підписали Угоду в регіоні Східного партнерства та Центральній Азії (фінансові ресурси: **4 млн. євро**). Заходи в рамках проекту включають інституційну розбудову, розширення доступу до фінансів, обмін кращими практиками та досвідом. Програма стартувала в 2011 році і закінчиться в грудні 2015 року. Другий етап Програми розпочнеться в лютому/березні 2016 року.
2. **Проекти сталого місцевого розвитку:** 11 грантів на загальну суму **8 млн. євро** були надані малим та середнім за розмірами громадам в Україні, які є підписантами Угоди Мерів, для реалізації енергетичних проектів сталого місцевого розвитку у період 2014-2018 рр. Україна є однією з країн поза межами Європейського Союзу яка має найбільшу кількість підписантів Угоди Мерів (95 міст станом на вересень 2015 року). Запити на цільову підтримку в рамках програми почнуть прийматися 2016/2017 рр., як частина нової програми підтримки муніципального розвитку в рамках Східного партнерства.
3. Європейський Союз вніс **12 млн. євро** для **Механізму підтримки муніципальних проектів через Механізм інвестиційного добросусідства**, що сприятиме залученню інвестиційних коштів **до 500 млн. євро** в країни Східного партнерства. Механізм направлений на громади, що є підписантами Угоди Мерів, для підтримки реалізації інвестиційних проектів направлених на підвищення енергоефективності в комунальній сфері (включаючи централізоване опалення, громадський транспорт, вуличне освітлення, поширення використання відновлювальних джерел енергії) водопостачання та водовідведення, поводження з твердими побутовими відходами.

Контакти: +38 (032) 253 87 04, вул. Костомарова 1/3, оф.5, Львів,
svyatoslav.pavlyuk@eumayors.eu

Інформаційні ресурси: <http://www.uhodameriv.eu>

5. **«Мери за економічне зростання» (фінансові ресурси: 5 млн. євро у 2016 році).** Програма направлена на підтримку місцевих керівників в країнах Східного партнерства ставати активними учасниками з метою стимулювання економічного зростання та створення робочих місць в регіоні. В рамках проекту буде надаватись технічна підтримка місцевому керівництву для розробки та впровадження місцевих планів економічного розвитку, посилення технічних знань та можливостей для впровадження економічних стратегій у відповідності до справедливого управління та гласного фінансового менеджменту.

Контакти: повинні бути підтверджені пізніше

Інформаційні ресурси: повинні бути підтверджені пізніше

6. **Рада Європейських програмних рамок (фінансові ресурси: 30 млн. євро у період 2015-2017 рр.)**. Ця програма надає допомогу країнам Східного партнерства в сфері прав людини, правосуддя, верховенства права, інформаційного суспільства та демократичного розвитку, а також включає специфічний компонент, що стосується місцевого самоврядування. В рамках програми надається підтримка процесу реформування та підтримки етичної поведінки виборних місцевих представників.

Контакти: *Офіс Ради Європи в Україні, +38 044 425 60 01, Київ, вул. Іллінська, 8, під'їзд 7, поверх 6;*

Інформаційні ресурси:

http://www.coe.int/t/dgap/localdemocracy/EAP/default_en.asp